Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 161 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 19-го ЛИПНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 19, 1979 No. 161. VOL. LXXXVI.

ВСІ ЧЛЕНИ КАБІНЕТУ ПРЕЗИДЕНТА КАРТЕРА І ЙОГО ДОРАДНИКИ ЗАЯВИЛИ ГОТОВІСТЬ ЗРЕЗИҐНУВАТИ; ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ПОВАЖНІ ЗМІНИ НА ВИСОКИХ УРЯДОВИХ ПОСТАХ

Вашінґтон. — Минулого вівтірка, 17-го липня, всі члени кабінету президента Джіммі Картера, як рівнож дорадники Білого Дому і три урядовці, повновласті яких дорівнюють головам департаментів, заявили готовість зрезиґнувати зі своїх постів, на що Президент погодився, вважаючи, що в такий спосіб зможе перевести потрібну реорганізацію уряду, беручи до уваги зростаючі економічні та інші проблеми країни. Готовість зрезиґнувати заявило 34 особи, включно зі штабом п-і Розалінн Картер.

Аналітики передбачають, що протягом наступних кількох днів президент Картер вирішить хто залишиться в його уряді, а чию резиґнацію він таки прийме. З достовірних джерел інформують, що на своїх постах напевно залишаться державний секретар Сайрус Венс, секретар оборони Гарольд Бровн і Збіґнєв Бжезінські, головний дорадник Білого Дому для справ краьової безпеки. Крім того, Гамілтон Джордан, який досі був головним політичним дорадником Президента, буде шефом персоналу Білого Дому. Правдоподібно залишиться на своєму пості пресовий секретар Джоди Повелл.

Відносно інших голів департаментів і дорадників, то коментатори передбачають, що Президент напевно прийме резиґнацію секретарів скарбу Майкела Блументола, енерґетики Джеймса Шлесінджера, транспортації Брока Адамса та здоров'я, освіти і суспільної опіки Джозефа Каліфано, як теж ряду інших. До заяви відносно готовости зрезиґнувати включений також Андрю Янґ, амбасадор до Об'єднаних Націй.

Це перший раз в новітній історії ЗСА, що всі члени кабінету та всі дорадники Білого Дому заявили готовість зрезиґнувати. Однак, як вказують аналітики, цей крок має на меті дати Президентові змогу перевести потрібні зміни не тільки щодо урядовців, але теж відносно самої політики ЗСА.

Президент Джіммі Картер

Припускають, що можливість резиґнації членів кабінету та дорадників Білого Дому обговорювано вже під час 10-денної конференції в Кемп Дейвіді, Мериленд, де президент Картер відбував наради з членами його уряду та представниками різних прошарків американського суспільства.

Вістка про резиґнацію членів кабінету і дорадників викликала здивування і затривоження серед союзників Америки, а совєтське пресове агентство ТАСС твердило, що цей крок є, мовляв, доказом, що президент Картер не спроможний дати собі ради з проблемами країни.

Посадник Ню Йорку Е. Кач проголосив Тиждень Поневолених Націй

Під час церемонії передання проклямації Тижня Поневолених Націй у міській ратуші в Ню Йорку.
Світлив: Ігор Длябога

Ню Йорк. — У вівторок, 17-го липня, тут у приміщеннях міської ратуші відбулась формальна церемонія передання проклямації з нагоди Тижня Поневолених Націй, що її раніше підписав посадник Елвард Кач.

Проклямацію вручив представникам сімох етнічних груп спеціяльний асистент посадника Кача, Герб Рікман. У церемонії взяло участь понад двадцять осіб. Українську групу репрезентував д-р Олександер Сокольшин, а крім нього були ще представники лотиської, естонської, азербайджанської, румунської, німецької і китайської груп, які входять в склад нюйоркського Комітету для відзначення ТПН. Комітет цей очолює Горст Углїч, який зложив подяку мейорові Качові на руки Г. Рікмана.

Як уже інформовано, відзначення ТПН в Ню Йорку почались у неділю, 15-го липня, Богослуженням в катедрі св. Патрика та програмою у „Бендшелл" Центрального парку, а закінчаться у неділю, 22-го липня, маніфестацією біля Статуї Свободи.

СОЮЗОВЦІ ВІДВІДАЛИ СОЮЗІВКУ

На фото біля каплиці Союзівки, група прогулькові — членів 242-го Відділу УНСоюзу з Фреквілл, Пенсильванія, які за ініціятивою секретаря цього Відділу п. Йосифа Чабана прибули, щоб відвідати Союзівку. На протязі дня ці ентузіясти Союзівки, оглянувши оселю, о год. 5-їй по полудні вислухали Службу Божу, що її відправив о. А. Павлюк, парох української католицької церкви св. Трійці в Керґонксоні, а потім залишились на вечірню програму та забаву.

Індійський прем'єр Десаї подався у відставку

Ню Делі, Індія. — Мораджі Р. Десаї, прем'єр цієї азійської республіки, в неділю, 15-го липня, зголосив свою резиґнацію після того, як поважна частина парляментарних репрезентантів його Яната партії заповіла свою опозицію відносно його політики, що було б довело до вислову недовір'я прем'єрові і парляменті. Партія Яната була зорганізована понад два роки тому з метою повалення уряду Індіри Ґанді, що й сталося.

Резиґнацію Десаї вважається намаганням в останній хвилині рятувати коаліцію Яната, якій грозило розбиття на випадок голосування в парляменті, в нищій палаті якого є 538 послів і з них уже приблизно 100 зголосили свою опозицію до політики Десаї, після чого Яната могла б рахувати ще тільки на яких 214 голосів, а для більшости потрібно 270 голосів.

Після того, як Десаї зголосив свою резиґнацію, президент республіки Санджіва Редді просив його, щоб він залишився на своєму пості аж до призначення нового прем'єра, на що Десаї погодився.

Передбачається, що реорганізація уряду відбудеться без розв'язання парляменту та нових виборів, чого жадна з більших партій собі не бажає. Причиною резиґнації Десаї була заґострювана з кожним днем критика політики уряду, включно з обвинуваченнями в корупції.

Ватикан не коментує поголосок про можливість поїздки Папи до ЗСА

Рим, Італія. — Ватиканські чинники задержують повну мовчанку про можливість поїздки Папи Івана Павла II до З'єднаних Стейтів Америки. Ці поголоски поширились вже на початку цього року у зв'язку із запляновоною Генеральною Сесією Об'єднаних Націй. Папа, який вже відбув одну візиту до Мехіко і рідної Польщі, раніше висловлював бажання поїхати до Ню Йорку в час сесії Генеральної Асамблеї ОН. Але офіційні речники уряду ЗСА заявили, що їм дотепер нічого не відомо про таку поїздку і що вони не мають жадного підтвердження з Ватикану.

Дуже часто, з причин безпеки, Ватикан промовчує заплановані поїздки Папи і проголошує їх тільки кілька тижнів, або днів перед тим. Навіть поїздку до Польщі виявлено на пізніше з причини скомплікованих переговорів ватиканських чинників з польським комуністичним урядом у Варшаві.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ПРОГОЛОСИВ СВІЙ ЕНЕРҐЕТИЧНИЙ ПЛЯН

Детройт, Міч.— Президент Джіммі Картер, виступаючи в Канзас Сіті і в Детройті у понеділок, 16-го липня, подав до відома подробиці свого нового енерґетичного пляну, метою якого є унезалежнити ЗСА від надмірного імпортування нафтової ропи на протязі наступних 10-ох років, щоб „незалежність цієї країни вже ніколи не була закладником чужої нафти".

Продовжуючи свої виступи в дусі промови, що він її виголосив день раніше з Білого Дому по радіо й телебаченні, президент Картер звернувся із закликом до населення ЗСА підтримати його на цьому „енерґетичному полі бою" та запевнив, що, борючись спільно, „ми виграємо цю енерґетичну війну".

У понеділок перед полуднем президент Картер виступив з промовою в Канзас Сіті на річній конвенції Крайової асоціяції повітових урядовців, а по полудні цього самого дня він промовляв у Детройті до учасників конвенції профспілки працівників засобів інформації.

Новий енерґетичний плян президента Картера мав би коштувати 142 більйони долярів на протязі наступних 10-ох років. Ці фонди мали б вплинути з податків на надмірні прибутки нафтових компаній ЗСА.

(Закінчення на стор. 4)

СОМОЗА ЗРЕЗИҐНУВАВ, ХУНТА МАЄ ПЕРЕБРАТИ ВЛАДУ, АЛЕ БОЇ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Манаґуа, Нікараґуа. — Президент Анастасіо Сомоза Дебайле, родина якого правила Нікараґуою на протязі 43 років, зрезиґнував у ранніх годинах у вівторок, 17-го липня, та подався зі своєю родиною і найближчими дорадниками до Маямі, Фльорида, де він є власником кількох будинків.

Владу в Нікараґуї має перебрати хунта, що її створили повстанці-сандіністи під кінець минулого місяця. Спеціяльна сесія Конґресу обрала на пост тимчасового президента д-ра Франсіско Уркуйо Маліянос, який досі очолював Палату Депутатів. Коротку заяву про резиґнацію Сомози відчитав під час сесії один із секретарів Ліберальної партії, яку очолював Сомоза. Згідно з твердженням одного з працівників Палати Депутатів, Сомоза сказав, що він резиґнує на бажання Орґанізації Американських Держав. Під час відчитання заяви, деякі депутати плакали.

Вже у понеділок, 16-го липня, дипломатичні спостерігачі передбачали, що Сомоза зрезиґнує, бо він формально звільнив всіх вищих ранґою військових командувачів, даючи їм в цей спосіб змогу виїхати з Нікараґуи, щоб не попасти в руки сандіністів. Після видання цього наказу, Сомоза був вийшов на короткий час із свого сховища, але після кількох хвилин повернувся назад. Раніше кореспонденти бачили як зі сховища виходили старшини з валізками.

Хоча деякі члени повстанської хунти почали прибувати до Манаґуи у вівторок з Каракасу, Венесуеля, то наступила поважна проблема з перебранням влади, бо тимчасовий президент Франсіско Уркуйо Маліянос несподівано звернувся із закликом до повстанців-сандіністів скласти зброю і приступити до загальних переговорів „між всіми демократичними фракціями". Таким чином збройні зудари в Нікараґуї продовжувалися у вівторок і середу рано, а Франсіско Уркуйо, замість приготовлятися до передання влади в руки хунти, висловляє бажання залишитися на пості президента принаймні до травня 1981-го року, тобто до кінця каденції Сомози. Державний департамент ЗСА скритикував тимчасового президента за те, що, мовляв, він не плянує додержатися попереднього домовлення із сандіністами та представниками уряду ЗСА, що може продовжити громадянську війну в Нікараґуї.

КОНҐРЕСОВА КОМІСІЯ СТВЕРДЖУЄ „ПРАВДОПОДІБНІСТЬ" КОНСПІРАЦІЇ У ВБИВСТВІ ПРЕЗИДЕНТА КЕННЕДІ І Д-РА КІНҐА

Вашінґтон. — Конґресова комісія для розгляду скритовбивства прийшла до висновку, що вбивство президента Джона Ф. Кеннеді і всч. д-ра Мартіна Лютера Кінґа було „правдоподібно" наслідком конспірації та що ані відома Комісія Воррена, ані Федеральне Бюро Інвестиґацій (Еф-Бі-Ай), які досліджували і перевіряли обставини того скритовбивства, не віддали належної уваги перевірці можливостей конспірації.

Кінцеве звідомлення згаданої Конґресової комісії було заповіджене на середу 18-го липня, але вже напередодні проголошення того звідомлення преса поінформувала про його головний висновок, себто що „елементи зорганізованого злочину правдоподібно були в змові, щоб застрелити президента Кеннеді", та що двоє осіб стріляли в нього, як він їхав автомобілем в Далласі, Тексас, 22-го листопада 1963-го року. Комісія також прийшла до висновку, що скритовбивство всч. д-ра Мартіна Лютера Кінґа, в Мемфісі, Теннесі, 4-го квітня 1968 року було „правдоподібно" наслідком змови правого крила бизнесменів Сейнт Луїсу.

Звідомлення — інформує преса — виключає будь-яку участь у конспірації Центральної Розвідчої Аґенції та Федерального Бюра Інвестиґацій, про що були раніше здогади і підозріння. Проте, Комісія стверджує, що Федеральне Бюро Інвестиґацій, виступаючи проти і критикуючи активність д-ра Кінґа відносно громадянських прав могло причинитися до створення атмосфери, яка з черги призвела до скритовбивства д-ра Кінґа. Комісія в дальшому стверджує, що змову щодо вбивства д-ра Кінґа можна було б виявити протягом кількох місяців, якщо Федеральне Бюро Інвестиґацій не було б обмежилося тільки до виявлення ідентичности вбивника та до підготови судової розправи над ним.

Конґресова Комісія в своєму звідомленні стверджує, що Лі Гарві Освалд справді був убивником президента Кеннеді та що д-ра Кінґа убив Деджімс Ерл Рей, але висловлюючи признання Комісії Воррена і Федеральному Бюрові Інвестиґацій за виявлення вбивників та відкидаючи висловлювані раніше підозріння щодо їх намагання не виявляти повної правди, тим не менше критикує їх за те, що вони занадто заподливо намагалися доказати американському народові і світові, що вбивники діяли самі та що не було жадної змови.

ШЕФ РОЗВІДЧОЇ АҐЕНЦІЇ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД ПУБЛІЧНОГО СВІДЧЕННЯ В СПРАВІ САЛТ II

Вашінґтон. — Адмірал Стенсфілд Турнер, директор Центральної Розвідчої Аґенції ЗСА, вагається прийняти запрошення Сенатської комісії закордонних зв'язків, щоб він цього тижня виступив із свідченням в цій комісії відносно можливостей перевірки виконування Москвою постанов підписаного президентом Джіммі Картером і Леонідом Брежнєвим у Відні договору про обмеження атомової стратегічної зброї, відомого під назвою САЛТ II, — подають з поінформованих джерел.

Згадана Комісія продовжує ці публічні свідчення з минулого понеділка, 16-го липня, свідчили в ній м. і. три відомі експерти, які були активними учасниками переговорів та встановлення такої політики обмеження зброї в 1969 і 1978-му роках, а це: Джералд С. Смит, Ю. Алексіс Джонсон і Пол С. Варнке. Всі вони дуже рекомендують Сенатові ратифікувати САЛТ II. Адмірал Турнер вагається виступити зі своїми свідченнями публічно, бо в такому свідченні він говоритиме про спроможність американської розвідки слідкувати та збирати інформації про розвиток стратегічної зброї в Совєтському Союзі.

Рівночасно інформують, що впливовий сенатор Джордж МекҐоверн, демократ з Південної Дакоти, погрозив, що він голосуватиме проти ратифікації договору, якщо Сенат не схвалить резолюції з вимогою „замороження" розвитку нової стратегічної зброї на один рік.

„ХРОНІКА ПОТОЧНИХ ПОДІЙ" ПРО УМОВИ ЖИТТЯ В'ЯЗНІВ У 35—МУ ТАБОРІ МОРДОВІЇ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Під назвою „Щоденник 35 табору", 51-ий випуск самвидавної „Хроніки поточних подій" приносить інформації про життя політичних в'язнів СССР, в тому й українських, за час від січня до жовтня 1978 року. Друкуємо окремі фрагменти цього документу, перекладені на українську мову.

3 січня. Я. Микитко вийшов з ШІЗО хворим (температура 400). Поклали в лікарню, лікують пеніциліном і стрептоцитом. (Ярослав Микитко був арештований в 1973 році і засуджений на 5 років таборів).

Сконфісковано листи І. Кандиби до В. Підгородецького.

16 січня. Сконфісковано листа В. Стуса до Г. Сверстюка.

21 січня. За відсутність на робочому місці, покарані позбавленням ларку Бутченко і Шовковий. Того ж дня Шовкового покарали позбавленням побачення за відмову говорити з начальником II-го загону Шукшиним. (Шовковий був засуджений в 1978 році на 5 років таборів).

25 січня. На виробництві — травма пальця лівої руки в Пронюка. (Євген Пронюк засуджений на 7 років таборів і 5 років заслання в 1973 р.).

26 січня. Є. Сверстюк дістав нагану за відсутність на робочому місці. (Сверстюк був засуджений в 1973 році на 7 років таборів і 5 років заслання).

27 січня. Сконфісковано листи до Димшіця й Альтмана від Мендельсона з Ізраїлю, до Д. Верхоляка від І. Кандиби, до П. Плюмпи від священика А. Сваринскаса.

13 лютого. Рентгеноскоп виявив у Д. Квецька хворобу легенів. (Квецько був засуджений в 1967 році на 15 років таборів і 5 років заслання).

25 лютого. З табору вивезли Шовкового — два тижні перед його звільненням.

27 лютого. Маркосяна і Пронюка піддано особистому обшукові.

3 березня. Д. Квецька позбавили права купувати в ларку протягом одного місяця за „непошану до наглядачів".

11 березня. Є. Сверстюка позбавили права купувати в ларку протягом одного місяця.

По 6 роках і 3 місяцях ув'язнення, 15 квітня, перевезли на 5-річне заслання українського літератора Івана Олексійовича Світличного. До таборового строку йому зараховано 8 місяців, які він відбув під слідством в 1965 році. (Тоді кримінальна справа проти нього була припинена). На етапі Світличного забрали з лікарні, де він переходив інфекційну жовтячку. Його адреса: 659750, Алтайский край, Горно-Алтайська АО, село Устькан, Первомайська вул. 33, кв.8.

З Владимирської тюрми привезли А. Айрапетова і Зіновія Антонюка. (Він був засуджений в 1972 році на 7 років таборів і 3 роки заслання).

Антонюка відразу поклали в лікарню, де виявили у нього туберкульозу. В лікарні він пролежав понад місяць. В наслідок клопотань дружини в медичному управлінні і в ГУІТУ МВД, Антонюка оглянула комісія, яка вирішила відіслати його до спеціялізованої лікарні в Ленінграді, але при кінці листопада він був ще в таборі. Таборовий реченець Антонюка (7 років) закінчується в половині січня 1979 року. Потім 3 роки заслання.

У 35 таборі відбуває строк Дмитро Кузьмич Верхоляк. Йому 50 років, походить з Західньої України, був членом ОУН, в УПА був фельдшером. Його арештували в червні 1955 року. Воєнний трибунал Прикарпатської воєнної округи засудив його до кари смерти. Воєнна колеґія Верховного суду СССР замінила кару смерти на 25 років ув'язнення. Верхоляка звинувачували в участі в конкретних акціях УПА, в ношенні зброї, і, як члена ОУН, у розповсюдженні антирадянської літератури. Верхоляк неодноразово просив щоб переглянути його справу; він твердить, що, як фельдшер, він не брав активної участи в діях, які йому інкримінують, і що слідство в його справі провадилось з упередженням.

Останню заяву про перегляд його справи, Верхоляк вислав до Верховного суду СССР в лютому 1978 року. В цій заяві він вказує, що інші 9 чоловіків, засуджених разом з Верхоляком, вже давно на волі (четверо з них були теж засуджені до кари смерти). Крім того, Верхо-

(Продовження на ст. 4)

Один із прикладів відзначення Міжнародного Року Дитини в УССР

Житомир. — Київська „Радянська Україна" інформує, що з усіх районів і міст Полісся сюди прибули жінки, приїхавши на Зліт, присвячений Міжнародному Рокові дитини. Видно, що ЦК КПСС... турбується долею дитини, в програмі бо цього Злету були такі точки: привіт хлібом і сіллю прибулих „трудівниць"; покладення квітів до пам'ятника Леніна; та доповідь, зміст якої було завдання жінок у комуністичному вихованні підростаючого покоління — по виду вимог Постанови ЦК КПСС — „Про поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи".

Після цієї доповіді виступали представниці жінок з різних професій, які розповіли про „вклад їх товаришок у велику справу комуністичного будівництва", — пише газета.

Чеська тенісистка бажає залишитись на Заході

Женева, Швайцарія. — Молода чеська тенісистка Гана Страханова, яка займала четверте місце на листі ранґованих змагунок Чехо-Словаччини, заявила тут у неділю, 15-го липня, що вона не бажає повертатись у свою батьківщину і звернулась до швайцарського уряду з проханням уділити їй політичний азиль.

Г. Страханова, яка змагалась у турнірі за мистецтво Швайцарії, заявила, що вона має дядька в цій країні. Речники швайцарського уряду підтвердили заяву Страханової та поінформували представників преси, що уряд правдоподібно уділить їй право азилю.

Страханова, якій 18 років, є одною з кращих молодих тенісисток світу. У 1977 році вона здобула звання чемпіона юньйорок у турнірах в Італії й в Канді. У цьому ж році вона була четвертою на листі ранґованих юньйорок світу.

Страханова — це вже друга визначна чеська тенісистка, яка забажала „вибрати волю". У 1975 році Мартіна Навратілова, одна з найкращих змагунок світу, одержала від уряду ЗСА право політичного азилю.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Впертість Москви

Пресові агентства й засоби масової інформації недавно поінформували, що комуно-московські верховоди знову відмовилися дати урядові З'єднаних Стейтів Америки запевнення відносно лібералізації совєтської еміграційної політики. Запевнення дало б можливість Білому Домові поновно розглянути можливість надання Совєтському Союзові статусу „упривілейованої держави" в торговельних справах. Державний секретар ЗСА Сайрус Венс і секретар скарбу Майкел Блументол кількаразово видвигали справу еміграції із совєтської імперії у розмовах з Анатолієм Добриніним амбасадором СССР до ЗСА і міністром закордонних справ Андреєм Ґромиком, однак вони систематично відмовлялися дати якенебудь запевнення урядові ЗСА у справі вільної еміграції, кажучи, що ця справа є і залишиться в майбутньому „внутрішньою справою СССР". Ґромико в останній такій розмові з секретарем Венсом у Відні заявив, що ви, мовляв, „знаєте яке наше становище до цієї справи".

Не маючи іншого виходу, Державний департамент мусів розглядати надання „упривілейованого" статусу для комуністичного Китаю окремо, хоч, як це твердив речник цього департаменту Годдінґ Картер, уряд ЗСА бажає вдержувати добрі торговельні зв'язки з обидвома комуністичними державами. Раніше навіть плянувалось надати цей „упривілейований статус" обидвом державам — Совєтському Союзові і Китайській Народній Республіці — рівночасно, якщо вони згідно з вимогою Комісії способів і засобів Палати Репрезентантів доказали б про зміну своєї еміграційної політики.

Треба ствердити, що Президент і Державний департамент, не зважаючи на реакцію кремлівських диктаторів, правильно вирішили таки розглядати китайську справу окремо, вдаряючи тим самим по престижі совєтських імперських верховодів, які чомусь вважали, що ЗСА не матимуть відваги надавати цей „упривілейований статус" Китаєві, не полагодивши наперед справи з Москвою, яка вже від років старається про цей статус, бажаючи таким чином поправити свою економіку коштом різних американських кредитів і низьковідсоткових позичок від Банку експорту й імпорту, з яких то кредитів вже користуються інші комуністичні держави, зокрема Румунія, Мадярщина і Юґославія.

Сенатор Генрі Джексон, демократ із стейту Вашінґтон, як також вже згадувана Комісія Палати Репрезентантів, свого часу цілком слушно пригадували, що комуно-московська імперія є замкненим суспільством, була, є і буде політичним та ідеологічним противником З'єднаних Стейтів Америки й інших вільних демократичних країн, зокрема тих, які гуртуються в політичних та оборонних бльоках, зокрема в Північно-Атлантійському Оборонному Союзі (НАТО), і тому до цієї комуністичної потуги треба ставити дещо інші вимоги, як до країн-сателітів чи навіть КНР, які у своїх стратегічних плянах не ставлять собі за завдання „покласти на лопатки" Америку, лідера сьогоднішнього вільного світу. Крім того, у совєтській політиці, виразно наголошується знищення „буржуазної" системи і поширення своєї сфери впливу, ба навіть поневолення інших країн. Жертвами цієї імперіялістичної політики впали численні поневолені Москвою народи, в тому числі й Україна, які колись були самостійними.

У такій ситуації надавати „упривілейований статус" для совєтських імперіялістів було б великою помилкою з боку уряду ЗСА, бо може наступити час, що ця „торгівля" може повною силою вдарити по Заходові. Торгівля була завжди елементом у міжнародних відносинах, бо вона (торгівля) являється не тільки регулятором життя, але певного роду зброєю і засобом, які впливали на уклад сил у світі. Треба вміло володіти цією зброєю у відношенні до комуно-московської імперії і її непогамованих верховодів.

Микола Бараболяк

САЛТ II: ЗА ЧИ ПРОТИ?

I

I. Загальні завваги.

У зв'язку з підписанням САЛТ II договору та сучасною дебатою на терені Сенату щодо затвердження цього договору з поправками чи без них, у пресі товчеться дискусія про воєнну нуклеарну загрозу з боку СССР. Якщо б не було реальних побоювань совєтської агресії, цілий той договір мав би радше академічне, чим практичне значення. Пересічний читач мусить бути здезорієнтований у цьому питанні. Не диво, бо ледве чи і великі політики відають, що краще: з договором, чи без нього? Постараюсь перетлумачити цю проблему на більш зрозумілу мову і з'ясувати її елементи.

Що нуклеарна конфронтація нанесла б світові загладу, в тому ніхто, може, крім декого з нас, не сумнівається. Відколи СССР добився паритету, а може і переваги, в нуклеарному потенціялі, захист перед тою катастрофою базується на принципі „MAD" (Mutual Assured Destruction) — Взаємне Запевнене Знищення. Ця пересторога була ефективною в очах Заходу доти, доки у зброєневих перегонах американська сторона не усвідомила собі, що совєти можуть досягти рівень „first strike capability" — потенціял „першого удару".

У рамках принципу „MAD" уважалось донедавна, що совєти не можуть досягти такої переваги у якості і кількості нуклеарної зброї, щоб могли зарискувати атаку на американські „ICBM" — ракети далекого засягу — й унешкідливити тим американський нуклеарний потенціял до того ступеня, щоб американські „ICBM", які витримали цю атаку, плюс „SLBM" ракети на підводних човнах — та ці на „B 52" бомбовиках, не знищили Совєтський Союз. Американська оборонна тактика не полягала на принципі „first strike capability" не плянувала привентивного знищення совєтського нуклеарного потенціялу. ЗСА готовились до того, що технічно зветься „second strike capability" — покарати і знищити ворога, коли б він наважився заатакувати нас перший.

В останніх роках прийшло до ревізії нуклеарної ситуації. Нуклеарний совєтський потенціял у намаганні „дігнати і перегнати" досягнув такий рівень, що затривожив американську сторону і висунув мариво успішного „першого удару" з боку совєтів.

Тут приходиться з'ясувати справу „targeting" — прицілу. Аммериканська сторона, враховуючи агресивні інтенції Совєтського Союзу вважала і вважає, що совєтські ракети є нині наставлені в першій мірі з прицілом на американські „Мінітмен" — ракети у Дакоті і Монтані. Ракети ж тих наших 1,054 „Мінітменів", згідно з пляном „другого удару", мабуть у більшості наставлені на совєтські індустріяльні осередки і міста. Це є логічною конклюзією американської дефензивної настанови: „Коли б ви наважились заатакувати наші збройні сили, ми спорошкуємо ваші міста" — звучала пересторога.

Завданням САЛТ II переговорів є припинити перегони у ракетних зброєннях. І совєти і ЗСА мають стільки тих ракет, що мають силу знищити противника не раз, а сім разів (не знаю, чому мова якраз про число сім — чи це часом не натяк на біблійну вагомість того числа?!). Тим, отже, які нарікають на погане домовлення, яке мали б зробити ЗСА на тому САЛТ II, треба сказати, що вартість того договору більше у тому, щоб виелімінувати страх противника, що друга сторона застосує „first strike", чим що інше. Боїться того „першого удару" ЗСА, але не є перед ним безпечним і СССР. Бо коли б ЗСА набрали переконання, що зудар неминучий, то хто зна, чи не зарискували б цим „першим ударом". Тут грає ролю психологічний фактор. Бандит, який напав на ваш дім, може й не має інтенції вас убити. Але свідомий того, що у вас зброя теж, вистрілить перший зі страху, що той перший стріл може вийти з вашого автомату. Так звана „стабільність" паритету в зброєннях є конечністю.

Можна б обмежити кількість і якість зброї без шкоди для нікотрої зі сторін, коли б довір'я, що противник не має на думці якоїсь затії. І саме відсутність довір'я робить переговори такими затяжними і важкими. Совєти добились серйозних успіхів у їхніх ракетних зброєннях. Америку зокрема затривожили супермодерні „SS 18". Це мати-ракета, яка може мати у своєму лоні до сорока ракет-дочок, кожна „MIRV-ed", тобто здатна досягти окремий об'єкт. Кажучим образово: одна така супер-ракета, яка визначається великою прецизністю, може бути націлена на 30-40 окремих місць. Теоретично така одна мати-ракета може знищити до 40 американських ракет у Дакоті чи Монтені, чи 40 міст. Випродукували совєти теж той загрозливий літак „Бекфаєр". Вони впевняють, що ним не досягнеш американського континенту, але наші спеціялісти не вірять в це. Досі ми мали перевагу у кількості літаків („B 52", евентуально на майбутнє у „B 1"), які мають змогу донести ракети вглиб Совєтського Союзу, якщо б „ICBM" були частинно чи зовсім унешкідливлені. Нині є загроза, що совєтські бомбовики можуть закидати нас ракетами.

[Продовження буде]

СЛОВО ПРЕЗИДЕНТА М. ЛІВИЦЬКОГО НА 8-ІЙ СЕСІЇ УНРАДИ

(У скороченні)

[1]

Сесія — це найбільша подія у внутрішньому житті Державного Центру Української Народньої Республіки і Української Національної Ради. Ця Сесія відбувається в століття народження Головного Отамана Симона Петлюри, отже під знаком його ідей і невмирущих заповітів здійснити нашу найвищу мету — відновлення і закріплення нашої самостійної і соборної державности.

Наші опозиціонери ставили нам різні закиди, а між ними і той, що чергова Сесія УНРади взагалі не відбудеться. Але ми здійснюємо відбуття 8-ої Сесії. Це вже само по собі, успіх. Державний Центр із своєю складовою частиною, Українською Національною Радою, існує і діє. Тепер і в майбутньому все залежить від делеґатів-членів УНРади.

Вже ввійшло у традицію, що на кожній Сесії кожночасний президент виголошував вступну промову. Тому і я, виголошуючи це вступне слово, мушу торкнутися загальної політичної ситуації у її пов'язанні з українською визвольною справою. Я не вагаюся ствердити, що нинішня ситуація для української справи — тяжка. Ми не сміємо втрачати оптимізму щодо остаточної нашої перемоги, але також не сміємо укривати чи замовчувати, а, навпаки, усвідомлювати собі труднощі, які ще стоять перед нами.

Становище в Україні є в багатьох ділянках національного життя дуже невідрадне. Прибулий недавно на Захід Валентин Мороз висловлюється бадьоро і з вірою в нашу остаточну перемогу, але й він не укриває того тяжкого становища, в якому перебуває Україна під гнітом російсько-большевицького імперіялізму. В Україні росте рух спротиву, але одночасно з цим посилюється і ворожий терор. Правда, терор поневолювачів — це невхильне явище серед усіх народів, які борються за свою свободу. Великий борець за свободу Італії сказав був такі слова: „Тільки той нарід, здобуває собі волю, сини якого не бояться вмирати за волю". Отже й українці мусять жити під ворожим терором оскільки хотять здобути волю для свого народу.

З різних заяв українських учасників руху спротиву і з відомостей, які приходять з України, мусимо ствердити, що рух спротиву ще не набув тої масовости, яка йому потрібна для успішної боротьби. Будемо надіятися, що український рух спротиву охоплюватиме не тільки широкі верстви української інтелігенції і молоді, але також все глибше проникатиме до широких мас українського селянства і робітництва, що вже здійснюється.

Та найстрашніша для нас річ — це те, що СССР ще сильний і може ще досить довго проіснувати. Пригадаймо історію російсько-царської імперії. Вона почала розхитуватися властиво від спроби перевороту т. зв. Декабристів на початку XIX століття, але проіснувала ще майже сто літ — може по інерції, а може й тому, що було ще багато таких, які її підтримували.

Проте, ситуація в Україні і в СССР може змінитися дослівно за одну ніч. Вирішальні події можуть прийти несподівано швидко. Пригадаймо обставини всеросійської революції в 1917 році. Кілька місяців перед цією революцією навіть такий Ленін уважав, що на революцію в Росії треба ще чекати яких 20-30 років. Якісь зовнішні ускладнення й невгаваючі внутрішні труднощі в різних ділянках життя в СССР можуть прискорити прихід отого „критичного пункту". Але, коли настануть вирішальні події, ми, українці, мусимо скласти іспит: український народ має виявити себе зрілим для того, щоб здобути і закріпити незалежну і соборну державу. Цього іспиту ми, на жаль, через різні обставини не склали ані під час років Визвольної Боротьби 1917/21, ані під час Другої світової війни. Цим разом мусить бути інакше.

Коли йдеться про українську діяспору, то тут ситуація — помимо оптимізму в декого і різних бадьорих голосів української преси — теж не є рожевою. Ми відчуваємо в країнах поселення нашої іміґрації відхід українців від активної визвольної політики. Я не хочу укривати і не соромлюся признатися — бо це наша вина — до малої підтримки, яку має серед українців у діяспорі Державний Центр і Уряд Української Народньої Республіки в екзилі. І не завагаюся твердити, що це явище пояснюється у великій мірі зневірою в швидку перемогу української національно-державницької справи.

Ми спостерігаємо як росте і міцнішає українське життя в діяспорі. Розвиваються і міцнішають наші наукові, мистецькі, спортові тощо організації, наші „кредитівки" чи асекураційні союзи. Це дуже добре і ми всі цим радіємо, бо це охороняє нас від асиміляції.

(Продовження буде)

СПОСТЕРЕЖЕННЯ З 8-ОЇ СЕСІЇ УНРАДИ

Український Мюнхен „оживився". Вже з 11-го червня починають з'їздитися члени УНРади на 8-му Сесію. 12-го і 13-го червня всі є на місці (один ред. О. Лисяк з Філядельфії прилетів щойно 14-го, в день відкриття Сесії). Серед приїжджих є також такі, що приїхали не як члени УНРади, а як гості, щоб бути учасниками цієї важливої події в житті Державного Центру УНРеспубліки. Прибули люди з Канади, із ЗСА, з Австралії (д-р Завада й інж. Верещака), з Англії, Бельгії, Швайцарії. Серед прибулих є багато давніх працівників в системі ДЦентру. Є й нові особи, як ред. О. Лисяк, славний наш письменник У. Самчук (Канада), мгр О. Питляр з Ню Йорку, д-р Р. Богатюк із ЗСА, д-р А. Олесіюк з Лос Анджелесу в ЗСА. Це все люди, відомі своєю громадською і політичною чи журналістичною працею, люди з іменами чи професорськими або докторськими титулами.

Прибулих розміщено в Інтернаті „Рідна Школа", в двох пансіонах, мале число в готелі. Хоч тяжко було їх зустрічати через неполадки на летунських лініях (дехто не міг подати докладного часу прибуття або літаки запізнювалися), проте всіх „схоплено" і відвезено на згори приготовані приміщення. Багатьох зустрічали особисто президент М. Лівицький, віцепрезидент М. Степаненко або прем'єр Т. Леонтій.

В приміщенні ДЦентру „гуде" від 12 червня. Розпитуються, передають листи, гроші, довго не хотять розходитися, так що секретарка, пані Надія Гампер (22 роки на праці в канцелярії ДЦентру) сидить до пізньої години, щоб замкнути двері за останнім гостем. 13 червня стається невелике непорозуміння: прем'єр Леонтій попросив членів УНРади зайти для остаточних інформацій до приміщення ДЦентру. Люди чекають й обмінюються думками. Так ніби вже неофіційно почалась Сесія. Але Уряд відбуває останнє засідання в присутності Президента і Віцепрезидента. Десь о 8-ій годині увечері забігає заклопотаний президент М. Лівицький. На нього сиплються запити: Де прем'єр? Ми чекаємо! Вибачте, відповідає Президент, несподівано довго затяглося засідання Уряду. Воно кінчається десь аж біля 10 увечері, і коли його учасники приходять до приміщення ДЦентру, то там уже замикають двері й останні гості, трохи невдоволені, спішать до своїх „квартир". Проте, інформації (де, куди і що) вони таки одержали від працівників канцелярії.

Сесія відбувається у гарно прибраній залі (тризуби, національні прапори, українські вишивки) місцевої української католицької церкви. Там же члени УНРади й гості можуть обідати, а в деяких днях і вечеряти. Від 10-ої год. ранку 14 червня йде реєстрація: одержують карти вступу. О год. 11-ій на залі вже присутні обидва наші Владики: УАПЦ Архиєпископ Орест і УКЦ Єпископ Платон. Є багато священиків, з яких три є членами УНРади. Коротко по 11-ій год. до катедри з голосником підходить президент М. Лівицький. Члени УБРади й численні гості займають місця. Залягає тиша, в яку Президент говорить, що розпочинається 8-ма Сесія Української Національної Ради і просить Прем'єра зачитати Декрет про скликання Сесії. Далі Президент вітає всіх присутніх членів УНРади від виборчого, партійного і номінативного секторів та просить Владик прочитати молитви. Далі Президент виголошує півгодинну вступну промову на актуальні політичні теми, що її рясно вкривають оплесками присутні.

Під час усних привітань голова одного з відділів Сприяння УНРаді в Німеччині і кол. член УНРади від Селянської Партії, Григорій Бабенко (потім його іменовано на члена УНРади від Номінативного Сектора) зголосив свою пожертву у висоті тисячі нім. марок на потреби ДЦентру. Цю заяву вітають бурхливими оплесками. Протягом Сесії ще багато членів і не-членів УНРади зголошували свої щедрі пожертви на ДЦентр, напр., мгр Євген Оборонів з Канади 300 дол., ген.-хор. Татарський 500 нім. марок (перед сесією уже склав 500 н. м.), один громадянин, який не хоче виявляти свого прізвища з уваги на родину в Україні, 1,000 н. марок.

З великою увагою заслухано привітання від Проводу ОУНр, що його виголосив один з трьох присутніх обсерваторів, проф. Васькович. В дискусіях дехто висловлював жаль, що ОУНр репрезентована тільки спостерігачами, а не повноправними членами. Серед листовних привітань впадало в очі багато привітань від наших Владик на чолі з Патріярхом і Кардиналом Йосифом, Митрополитом Мстиславом з ЗСА і Митрополитом Андреєм з Канади.

За Уряд звітували його голова д-р Т. Леонтій, проф. д-р Яр. Рудницький, пані С. Букшована і ред. В. Біляїв. Ці звіти доповнив своїми зауваженнями президент М. Лівицький. Коли прем'єр д-р Леонтій дякував за працю всім своїм колегам в Уряді, а також президентові М. Лівицькому, який виконував багато

(Закінчення на стор. 4)

Іванна Зельська

З ПОДОРОЖНЬОГО НОТАТНИКА ПО ДАЛЕКОМУ СХОДІ

[3]

Великим нещастям країни є змії-кобри. В дощову пору року вони лазять скрізь по кущах, травах і хащах; дорослі кусають смертним жалом. Вони теж під час посухи й горячі залазять у нори в землю, завглибшки одного ярда. Там перебувають по кільканадцять разом, рухаючись горизонтально. В той час фармери їх виловлюють та доставляють до Бангкоку, де є дослідна станція, що їх скуповує і платить по 3 доляри за зловлену штуку. Там теж виробляють сироватку з їді кобри, щоб нею защеплювати цього, кого вкусила змія. М'ясо кобри їдять, як великий присмак, а свіжу її кров випивають, що також їм дуже смакує.

Гадини в тій країні є навіть „у пошані", бо часто зустрічається їх зображення на давніх творах архітектури, хвостиками вгору. Тим часом подобу людини, яка береже входу до храму представляють спотвореною, щоб отака подоба відганяла злих духів. Унікальні шедеври своєї архітектури зберігають, тому й ціла країна виглядає, як один музей під відкритим небом.

ГОНГ КОНГ — це не лише назва міста, про яке ми принаймні колись чули. Тієї самої назви є територія, яка належить до Британського комонвелту (багато написів є по-англійському). Гонг Конг разом з приналежними до нього теренами займає простір 403,70 квадратові милі з людністю коло 4 мільйонів, яка переважно замешкує провінції Ковлон, Нову Територію та острів Гонг Конг. Острів Гонг Конг получений з материком підводним тунелем і перевозом. У цій країні є чотири пори року, але вони розподіляються інакше, як ми звикли їх опреділювати. Вологість є тут у ній між 7-84 відсотки.

Назагал це країна фантастичної краси, де долини Гонг Конгу розбудовані лісом хмародерів переходять у досить високі гори, по яких серпентинами в'ються дороги й розкішні доми багатіїв. Надзвичайної краси є нічна панорама міста, яке добре освітлене, відбивається у водах океану та каскадами підноситься вгору. Це нагадує чар різдвяної, удекорованої ялинки.

Та тут же насувається порівняння, якщо візьмемо до уваги УССР, де так вихваляються здобутками Дніпрогрес — водної електричної станції на Дніпрі. Скільки то вона виробляє електричної енергії для освітлення, потреб індустрії і промислу, а у висліді вулиці слабо освітлені. А на те, щоб заощадити електричну енергію замикають електричну станцію на 2 години перед приходом домів робітників з праці. От і вихвалений „рай"...

В сьомій годині ранку на прибережних водах починається посилений рух на прибережних водах, які вкриваються великою кількістю великих і малих, вантажних кораблів та човнів. Рівночасно починають стукотіти великі будівельні машини. Розбудова тут скрізь на кожному місці.

Більшість будівельних робіт виконують ручно, бо людей багато й їх треба затруднити. Джагани, лопати, кайла працюють поруч великих будівельних підойм. Працюють над будовою підземки, що сполучуватиме віддалені місцевості в кількох напрямах, будують великий готель на тисячу кімнат для туристів та започатковано інші більші та менші проєкти. Темпо життя довкола безперебійно не зважаючи на горяч, що тут панує і тайфун (зливний дощ з вітром), що шалів тут три дні і щойно затих.

Для людей, що заробляють мало, бо від 1,000-2,000 гонгконгських долярів держава будує багатоповерхові доми, в яких першенство мають родини з дітьми. Тих домів досить багато по всій території і вони вирізняються своєю зовнішністю. На перехрестях внутрішніх коридорів у тих домах є спільні лазнички, а кухні на коридорах. Не зважаючи на малі заробітки, мешканці тих домів мають радіо, телевізори чорно-білі й кольорові, про що свідчать численні антени на дахах.

На найнижчому поверсі тих домів є різні підприємства, на вищому школа або садок, а ще вище мешкання. Родини в місті мають від 3-5-ро дітей, що користають зі спортових майданчиків, що побіч.

При фізичній праці видно лише чоловіків. Жіноцтво десь у своїх „халупах" заняте дітьми, приготуванням їжі, закупами по склепах і базарах. У родинах рибаків і фармерів буває 8 дітей у родині.

Діти назагал змалку звикають до невигоди не лише в малих приміщеннях, але також вони сидять прив'язані до материних плечей, а цих, що надмірно рухливі для безпеки їх ще покривають плетінкою.

На сільських господарствах працюють переважно старі люди давніми методами ще з-перед сотні років, бо молоді в пошуках за працею при будові переносяться до міста, залишаючи дітей у батьків, де здоровіше повітря.

Різнородної ярини плекають багато і збирають її шість разів до року. Риж родить двічі щороку. Головною поживою є риж і його їдять три рази денно. Ярина й овочі родять круглий рік. Місцева продукція не вистачає на прокормлення численного населення, тому харч спроваджують, головно волове м'ясо. Зимовою порою з'їдають також своїх котів, псів і вужів.

Великою невигодою сільського господарства Північної Території є невистачаюча кількість питної води. Її купують у Китаї і тим створюють свою залежність від цієї країни. Культурна перевага Китаю слідна в багатьох ділянках.

Пригадується деталь з історії України, як князь Володимир Великий з військом виправився на грецьке місто Корсунь. Не зміг його приступом взяти, тому його облягав. Виключення допли申 води змусило Корсунь піддатися. Чи історія мала би повторитися тут?

Під час рокових свят і фестивалів мешканці Північної Території відвідують свояків і знайомих на території Китаю і повертають домів. Легально еміґрувати з Китаю порівняльно важко і то тільки дозволено залізницею, тому відважні утікають водними шляхами, а якщо щасливо допливуть залишаються бездержавними на території Гонг Конгу, збудувавши собі приміщення з рибацьких відпадків (дощок і бляхи), в одній із прибережних дільницях величезного порту.

Є загально принята думка не допускати жіноцтва на вищі пости (щоб менше клопоту було в родині), тому саме в тій країні є потрібне поліпшення жіночого питання, щоб використати підприємчивість, рухливість і розум жіноцтва для загального добробуту країни.

* * *

Від часу, коли відвідуємо малі держави південно-східньої Азії, зовсім зникли з овиду молоді люди з обсіпаними й брудними штанами, запущеним волоссям, бородами та розгукана шкільна молодь, характеристичне явище колись для Канади й Америки. Причин багато й тут не будемо в них встрявати, але очевидним є те, що наша шкільна система потребує перевірки.

Замало є безконечно будувати все нові і нові шкільні будинки. Нові шкільні приміщення не виховують наших дітей, а брак у них дисципліни і серйозного ставлення до навчання породжує хуліґанство й розперезаність. Такі міркування насуваються, коли бачите й порівнюєте в той сам час іншу молодь.

У нас принято англійську систему навчання. Країни південно-східньої Азії приняли систему Індії, яка для них є більше відповідна. Вона охоплює дітей шкільного віку, починаючи дворічним навчанням у садочку чи передшкіллі, шість-сім-річним навчанням у початковій школі, чотири-шістьрічним навчанням середньошкільним і студіями в університеті в залежности від вибраного факультету.

У державних школах початкова наука безплатна. Приватні школи вдержують віроісповідні групи з тією самою програмою навчання, що й державні школи. Для всіх видів шкіл є одна програма, щоб уможливити дітям можливий перехід зі школи до школи без лишніх затримок. У клясах панує дисципліна й повага до навчання.

Учні усіх типів початкових шкіл мають для кожної школи іншу уніформу для хлопців і дівчаток, які зразково заховуються на вулицях, автобусових зупинках і інших публічних місцях.

Починаючи від середніх шкіл, крім мови своєї країни, вивчають ще інші мови, як: англійську, французьку, еспанську та мову близьких сусідів. Деяку увагу приділено спортові, руханці та вивченню етнографічних умілостей включно з народними танками.

[Продовження буде]

У пам'ять д-ра Василя Іванця

Блаженної пам'яті д-р Василь Іванець народився 21-го березня 1905 року у селі Губинку на Угнівщині в Західній Україні, у свідомій заможній, широковідомій в Угнівщині, що її рід по батькові походить із Белзчини. Він був наймолодшою дитиною і рівночасно єдиним сином у родині, яка мала семеро дітей. Народну школу він покінчив у рідному селі Губинку. У 1915 році здав вступний іспит до української гімназії у Львові, де весною 1923 року склав іспит зрілости. Від 1923-го до 1926 року був студентом медичного факультету на українському тайному університеті у Львові, де брав активну участь в українському студентському житті. У 1926 році після ліквідації поляками українського тайного університету, завдяки його здібностям та проворності, йому вдалося дістатися на медичний факультет Ягайлонського університету в Кракові. Диплом доктора медицини він одержав з того ж університету 21-го березня 1935 року. Під час студій у Кракові брав активну участь в українському студентському житті та був два роки головою, а один рік скарбником українського медичного гуртка в Кракові. Кожного літа між семестрами, провадив враз із своїми батьками та сестрами, культурно-освітню працю у родинному селі Губинку. І так вже в 1921 році відновив діяльність читальні „Просвіта", яка була нечинна від кінця Першої світової війни. При читальні зорганізував хор, якого став учителем і диригентом. Вкоротці зорганізував аматорський театральний гурток, у якому був режисером. В 1923 році, коли його батько подарував землю під будову читальні „Просвіта", він зорганізував будівельний комітет, який завдяки великому вкладові праці і жертвенности селян закінчив будову будинку в 1926 році. У тому ж році, у заздалегідь запланованих приміщеннях будинку, зорганізував сільську кооперативу. Літом цього ж року, за його старанням, його

Св. п. д-р Василь Іванець

кузен артист-маляр Антох Малюца розмалював сцену читальні.

У 1935-36 роках д-р Василь Іванець відбув обов'язкову шпитальну практику у Загальному Державному шпиталі у Львові. Одержавши право практики, він відчинив лікарську канцелярію разом із д-ром Ярославом Кучерським у містечку Надвірна на Гуцульщині. У 1938 році, на прохання його батька, переніс свою канцелярію до Угнова, близько його рідного села Губинка, яку провадив в Угнові та Губинку до 1944 року. По всій Угнівщині він був знаний як надзвичайно добрий, відданий своїм пацієнтам, повний посвяти, високожертвенний лікар, який рятував життя і нікому не відмовляв допомоги, хоча не раз, зокрема у воєнні часи, наражував своє здоров'я, а то й життя на небезпеку. За це втішався надзвичайно високою пошаною.

У квітні 1944 року д-р Іванець, у зв'язку із воєнними подіями, подався на Захід. Переїхавши Чехо-Словаччину і Австрію він опинився в Мюнхені в таборі Функ Касерне, де одержав працю при канадському консуляті, як лікар у зв'язку із еміграцією. Тут він одружився в 1946 році Парасею Криса, яка теж походить з Угнівщини.

Осінню 1948-го року він переїхав до Едмонтону, Альберта, в Канаді разом із своєю дружиною та сестрою Надею, шваґром д-ром Іваном Романковим, колишнім адвокатом в Жовкві, та їхніми дітьми.

Від січня 1949 року до травня 1952 року, на підставі державної ліцензії д-р Іванець одержав працю як лікар у Порт Редіюм в Північно-західній території Канади над Ґрейт Бер Лейк, де був іменований медичним урядовцем копальної фірми Колорадо Майнінг. Він рівночасно був теж коронером на північно-західні території, де, як лікар, опікувався індіянами і ескімосами у таких далековіддалених місцевостях, як: Капермайн над Арктичним морем, Рід Айленд, Голман Айленд і Кемерон Бей. Хоча часто приходилось йому нести лікарську опіку-допомогу серед страшних сніговій і кліматичних невигод, він, однак, мав завжди на увазі обов'язок лікаря дбати про людське здоров'я та рятувати людське життя.

У 1952-53 роках д-р Іванець відбув свою канадську шпитальну практику в Оттаві у Міському Шпиталі і в 1954 році влаштувався на працю у Чарс Кемпсел шпиталі в Едмонтоні. У 1956 році здав іспити і одержав канадський дозвіл на медичну практику по всій Канаді. Рівночасно його прийнято в члени Т-ва Коледжу Лікарів і Хірургів Канади, Відділу Альберти. Однак, три місяці пізніше дістав атаку серця і відтоді не чувся вже на силі розпочинати самостійну практику у власній канцелярії, а натомість залишився на федеральній праці, як лікар у Чарлс Кемпсел Шпиталі в Едмонтоні аж до 1971 року, коли то сповнилось йому 66 років. У тому ж році пішов на емеритуру, одержавши надзвичайний диплом почесного члена лікарського складу Чарлс Кемпсел Шпиталю та Піонера північно-західніх територій Канади за його повну посвяти працю від 1954 до 1971.

Під час перебування в Едмонтоні д-р Іванець став співосновником Українського Лікарського Товариства на Західню Канаду та був один рік його головою, а три роки членом Провірної комісії. Він рівнож був членом НТШ і Канадської Медичної Ассоціяції в Едмонтоні. Помимо тягару праці та слабого здоров'я, він цікавився українським громадським життям та був дуже жертвенний на українські церковні та громадські цілі. У нього можна було побачити майже усі найновіші українські видання та майже всі українські часописи. Безпосередньо після того як пішов на емеритуру, відбув подорожі зі своєю дружиною до Люрду, Риму та до Святої Землі. Цікавився українським мистецтвом і піддержував його, а зокрема сприяв, щоби його дружина продовжувала свої малярські роботи. Коли вже був на емеритурі він особисто їздив із своєю дружиною Парасею по всій Альберті, коли вона за його заохотою, відображувала на полотні понад 160 українських церков Альберти. Він був приявний при творенні майже кожного образа з тієї збірки образів і ними любувався.

У 1977 р. д-р Іванець з дружиною переїхав до Сейнт Катеринсу в Онтаріо, надіючись, що лагідніший клімат допоможе йому продовжити його надірване здоров'я. Однак, його надії сповнилися лише частинно, бо тільки 18 місяців після переїзду, в сам день його народження 21-го березня 1979 року, він помер у шпиталі у цьому ж місті. Панахиди відправлено 22-го і 23-го березня у похоронному заведенні Дарте енд Санс в Сейнт Катеринс. В суботу 24-го березня при численній участі родини, краян, приятелів та знайомих перевезено тіло до української католицької церкви св. Кирила і Методія, де місцевий парох о. д-р М. Комар у сослуженні із о. д-ром О. Купренцем відправили заупокійну Святу Літургію. Після Служби Божої і Панахиди о. парох д-р М. Комар перейшов коротко життєвий шлях д-ра Василя Іванця і попрощав його від усіх. Рівночасно в той же час правилися Служби Божі і Панахиди в катедрі св. Йосафата в Едмонтоні, де покійний був довголітнім парофіянином, та в Мирнам в Альберті. Тіло Покійного спочило на цвинтарі Вікторія в Сейнт Катеринс.

Відійшов від нас непересічний лікар, з погідною, жартівливою вдачею, який усе життя був прикладним християнином і прикладним українцем.

Покійний залишив у смутку дружину, сестрінків, дальшу родину в Америці, Канаді та Европі, та багато добрих приятелів у Сейнт Катеринс і Едмонтоні.

Пам'ять про нього буде вічною між нами!

Ілля Гомонко

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, дня 19 липня 1978 р. відійшов від нас у вічність на 21 році життя, після трагічного випадку в Монтреалі і був похований на цвинтарі Всіх Святих у Вінніпеґу наш Найдорожчий одинокий Син і Брат

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ
МАРКО ЛЮБОМИР ГЕВРИК

Цією дорогою висловлюємо нашу глибоку вдячність Високодостойному Духовенству за похоронні відправи, а особливо щиро дякуємо Їх Екселенції Високопреосвященнішому Митрополитові Кир Максимові Германюкові за відправлення Заупокійної Архиерейської Св. Літургії та глибокої змістом проповіді. Отцям Духовним за участь в панахиді і похороні: о. Прелатові д-р В. Кушнірові о. Мітр. Й. Пулякові, о. Мітр. Р. Добрянському, о. Мітр. С. Іжикові, о. Протоігуменові д-р М. Гринчишину, о. Проф. Тарнавецькому, о. Р. Кисілевському, о. Г. Олійникові, о. Й. Андріїшину, о. П. Романишину і о. Е. Пількові та за проповіді під час панахиди о. Мітрату Р. Добрянському і о. д-ру М. Гринчишину.

Дякуємо тим, що несли домовину Покійного Марка, кузинам: Ігореві і Борисові Процакам, Орестові й Ігореві Геврикам та друзям Дж. Бучкові, С. Кемпбелові, В. Заяцеві та Дж. Реєві.

Дякуємо Б. Зяйцеву за проголошення в радіо про трагічну смерть Марка. Дякуємо інж. В. Ріпакові за фотографування похоронних відправ. Наша невимовна подяка диригентові хору Ю. Гнатюкові та всім хористам організацій Ліґи Визволення України, Українського Національного Об'єднання, церкви св. Покрови при вул. Бойд, як також поодиноким співакам міста Вінніпеґу за так гарно відспівану панахиду.

Ми глибоко вдячні директору „Елмвуд Гай Скул", де пок. Марко був спортовим провідником Т. Миррі за так зворушливі прощальні слова над домовиною та проголошення фонду в імені Марка Любомира Геврика на цілі спорту і науки.

Сердечно дякуємо промовцям на післяпохоронному прийнятті в Линкольн готелі: сен. П. Юзикові за глибокі співчуття від себе і Головного Уряду Українського Народного Союзу, як також Головного Предсідника д-ра І. Флиса, о. Мітр. С. Іжикові, який говорив в імені Високопреосвященнішого Митрополита Кир Максима Германюка і Духовенства, Ю. Гвоздуличеві, який говорив від Президії Комітету Українців Канади, Президії Українського Національного Об'єднання, Головної Управи Української Стрілецької Громади, Дирекції кооперативи „Калина" як також передав співчуття від бувшого Предсідника УНС і його дружини Й. і М. Лисогорів, Л. Чайковській, яка говорила від Центральної Управи Організації Українок Канади і Відділу у Вінніпеґу, М. Новицькому за співчуття від Філії УНО і БО у Вінніпеґу, д-ру Р. Бучкові, який знав Марка від дитячих років, згадав про його шляхетну вдачу, глибоку християнську віру та втрату надійного молодця для родини і української громади.

З глибини серця дякуємо за вислови співчуття Прем'єрові Канади Е. П. Трудо, міністрові Федерального Уряду Н. Кафікові, парляментарному секретареві Б. Андерсові, Їх Блаженству Митрополитові Української Греко-Православної Церкви в Канаді Владиці Андрієві, Вп. Паням О. Коновалець і С. Мельник, д-ру Я. Маковецькому, федеральному послові Д. Орлікові, міністрові Манітобського Уряду С. Співакові, бувшому міністрові П. Буртнякові і його дружині, Президії КУК, ГУ УНС, ЦУ ОДВУ, Президії УНО Канади, ГУ УСГ Канади, ЦУ ОУК, Тереновому Проводові ОУН, НТШ в Канаді, Пластовій Старшині і Пластприятові у Вінніпеґу та гурткові „Ягуари", Управі УК Леґіону 141, Управі Українських Бизнесменів і Професіоналістів, Дирекції кооперативи „Калина", Дирекції кредитової С-ки „Карпатія", Окружному Комітетові УНС в Монтреалі, Відділові ОУК в Монтреалі, Відділові ОУК у Вінніпеґу, Філії УНО у Вінніпеґу, Відділові УСГ у Вінніпеґу, Дирекції Компанії СПР А. Дж. Вульканові, Дирекції і працівникам Ітона, Управі Компанії „Карлінг О'Кіф" у Вінніпеґу Г. Мицан, Ю Климків, В. Маслянка, як також родинам: п-ву Й. і М. Лисогорам, д-ру І. Флисові з родиною, інж. В. і мгр. У. Дячукам, п-ву В. і Н. Соханам з родиною, п-ву В. Оріховським з родиною, мгр І. і дружині Винникам з родиною, д-ру І. і дружині Скальчукам з родиною, д-ру Б. Гнатюкові з родиною, Я. Гайвасові з родиною, п-ву А. і Н. Іванів, ред. А. Драґанові, п-ву С. Гаврищам з родиною, п-ву І. Іванчукові з родиною, д-ру В. і М. Душникам, д-р А. Чопек, проф., д-ру М. і І. Чировським з родиною, п-і І. Кочержук з родиною, п-і А. Андерсон з родиною, родині Смішкевичів, п-і М. Дольницькій, інж. і дружині Запутовичам з родиною, д-р І. Ільницькій з родиною, п-і З. Жеребняк, п-і А. Гарас з родиною, д-ру Б. Футей з родиною, п-і Г. Олек з родиною, проф. Я. і д-р М. Рудницьким, д-ру Я. і дружині Кальбам, д-ру М. І. Мандриці, п-ву М. Саракулам з родиною, ред. С. Бубнюк, п-ву П. і А. Вах з родиною, п-ву Б. і Й. Климковим з родиною, п-ву Б. і Я. Зоричам з родиною, д-ру Р. і дружині Бучкам з родиною, мгр О. і дружині Журавським, д-ру М. і дружині Марунчакам з родиною, п-і Л. Чайковській, д-ру Б. і Д. Балькам з родиною, д-р Білаш з родиною, д-ру Д. і Г. Чарним, п-ву М. і Н. Кульчицьким з родиною, дир. І. і В. Шкварчукам з родиною, д-ру М. і Г. Шкавриткам, д-ру Р. і М. Романовичам з родиною, п-ву М. і С. Семаничам, п-і М. Чайківській, п-і С. Проців, п-ву О. Гальчукам з родиною, п-і М. Сіроті, п-ву М. Дунцям, п-і А. Василишин, п-ву Д. і Т. Ріпакам з родиною, п-і Б. Лейбич, п-і С. Лаба, п-і Н. Гавришкевич, п-і З. Гуцуляк, п-і Корнелюк, п-ву О. і В. Чарторийським, п-ву І. Паркасевичам, п-ву О. Суровим з родиною, п-ву Д. і С. Яхницьким з родиною, п-і О. Малченко, п-ву М. і С. Синенкам, п-ву Р. і І. Тейн, п-і Т. Ковтало з родиною, п-ву Н. і К. Юськовим з родиною, п-ву С. і Ф. Кушликам з родиною, п-ву Н. і Р. Піуш з родиною, п-ву П. і К. Климковим, п-ву В. і І. Божикам з родиною, д-ру В. і М. Зайцевим з родиною, п-ву Данилюкам з родиною, п-ву Дж. і Г. Гендерсон з Давфин, д-ру Т. і П. Бабухам, п-ву Ф. і Л. Онуфрійчукам, п-і Голінці зі сином Ігорем, п-ву О. і Т. Фуга з родиною, п-і Є. Когут, д-р А. Г. Котикові з родиною, п-ву В. Северинeнко з родиною, п-ву Г. Щербатим з родиною, п-ву С. Вовкам, інж. Л. Вертипорох, д-р Б. Стебельському, М. і С. Янківським, п-і Олі Заяць з родиною.

Щиро вдячні всім нашим приятелям, сусідам і родині, які потішали нас, приносили харчі і теплі слова розради та допомагали нам в нашому горю.

Сердечно дякуємо всім за Служби Божі, молитви та пожертви в пам'ять Марка на фундацію ім. Т. Шевченка, на релігійні і народні цілі, на пресу та на фонд спорту. Особливо складаємо подяку артистові Василеві Шустові з Ню Йорку за вписання нашого дорогого Марка у вічне членство і щоденні молитви, які він уфондував в Чудотворному Храмі Непорочного Зачаття у Вашінгтоні, ЗСА.

Щиросердечно дякуємо п-ву П. Ґенґалам за велику поміч і щиру гостинність в годинах нашої трагедії в Монтреалі, як також дорогій п-і Вірі Баніт за її щире серце і час, який присвятила нашій справі.

Ми глибоко вдячні п-ву Л. і Ю. Гвоздуличам, які в тяжкому горі все були коло нас, за їхню розраду і поміч та щиросердечність під час нашого родинного горя, сестрам Покійного спортовця Павла Якобучі, нашій родині Марії і Лукіянові Процакам з синами Ігорем і Борисом, братові Андрієві і Катрусі з синами Орестом і Ігорем, братові Богданові і Олі зі сином Титом і Софією та синами й родині в Україні.

Ми складаємо сердечну подяку усім тим, що прислали телеграми, за численні телефони, листи і карточки співчуття, які забрали б багато місця помістити тут. Щиро дякуємо всім за численні вінки і квіти на домовину, дякуємо всім за численну участь в панахиді і похороні.

Ми висловлюємо нашу вдячність Хвальним Редакціям „Свободи", „Америки", „Канадського Фармера", „Поступ", „Нового Шляху", „Жіночого Світу", „Гомону України", „Вільного Слова" за поміщення повідомлення про похорон та допис про Покійного.

Сердечно дякуємо о. Мітратові С. Іжикові за посмертну згадку до преси. Не всилі вичислити всіх і, як когось пропустили, ввічливо просимо вибачення.

Цією дорогою складаємо щиру подяку заведенні Кроно, за совісне і точне переведення всіх справ зв'язаних з похороном.

ХАЙ ВСЕВИШНІЙ ОБДАРИТЬ ВАС ВСІХ ЩЕДРО СВОЇМИ ЛАСКАМИ ЗА ВАШІ СПІВЧУТТЯ, МОЛИТВИ І ДОБРІ СЕРЦЯ

В глибокому смутку:

батько — ІВАН
мати — СТЕФАНІЯ
сестра — ЛІДІЯ
сестра — МАРІЯ з мужем ЛЕВОМ ЧИРОВСЬКИМ

Ділимося сумною вісткою з Приятелями, Друзями Визвольних Змагань Армії УНР та всім українським громадянством, що з Волі Всевишнього у вівторок, 17-го липня 1979 р. відійшов у Вічність в Ґері, Індіян наш Дорогий та Незабутній

МУЖ, БАТЬКО та ДІДУСЬ

бл. п.

протопресвітер

о. МИКОЛА ЛИТВАКІВСЬКИЙ

Після похоронних відправ в катедрі св. Володимира в Чікаґо, похорон відбудеться в п'ятницю, 20-го липня перед полуднем на Українському Православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Прибиті горем:

НАТАЛІЯ — дружина
д-р АНАТОЛІЙ з дружиною ГАЛИНОЮ — син
НАТАЛКА — внучка
МАРКО — внук

Замість квітів просимо складати пожертви на Семінарію св. Софії при Консисторії Української Православної Церкви в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ

смерти нашої Найдорожчої Дружини, Мами і Бабусі

бл. п.

АННИ ПАЛЮХ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в СУБОТУ, 21-го ЛИПНЯ 1979 р. о год. 9-ій рано в церкві СВ. ТРОЙЦІ в Кергонксоні, Н. Й.

Після Служби Божої, на цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурґу буде відправлена

ПАНАХИДА

та

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

на могилі Покійної

чоловік — МИКОЛА
доньки — ОЛЯ І ЯРКО СТАВНИЧІ
ОРИСЯ І ВІЛЬЯМ ФІШЕР
син — ІГОР з дружиною ЗІРКОЮ
внуки — МИХАСЬ СТАВНИЧИЙ і ДАРІЯН ФІШЕР

Історичні пам'ятки Києва у „соц-реалістичному" розумінні

Київ. — У 1936 році на території Аскольдової могили було створено парк, реконструйовано церкву, а сьогодні ротонду „Аскольдова могила" передано музеєві історії Києва, як пам'ятник архітектури, — інформує „Культура і Життя". На стінах цієї ротонди незабаром можна буде побачити численні документи, копії літописів, гравюр, які розказують про утворення Києва, який, як пояснює газета, — у 1982 році відзначатиме своє 1500 річчя. Уже готові є фрагменти з „Повісти временних літ", а теж мініятюра Радзівіллівського літопису зі зображенням Кия, Щека і Хорива та їх сестри Либеді, Аскольда і Дира та фрагменти їх походів.

На окремих стендах будуть представлені також умови, які привели до створення Київської Руси, „що стала колискою трьох братніх народів — російського, українського і білоруського", — твердить газета. І виглядає, що на ...цьому закінчуються експонати історичних пам'яток древнього Києва, бо в дальшому інформує „Культура і Життя", що екскурсанти відвідають білий двоповерховий будинок, розташований на Подолі, який їм „пригадає", що тут поміж 1706-1707 „зупинявся Петро І". Щобільше у дальшому вже пишеться в газеті про пам'ятки з часів першої російської революції з 1905 року, в якій боролися „трудящі Києва", про історичні пам'ятки з років, коли проявився „героїзм київського пролетаріяту в боях за владу Рад" у 1917-1918 роках . А рівнож... центральне місце в музеї матимуть матеріяли про соціяльно-економічний розвиток Києва.

„Створення музею — нове яскраве свідчення піклування партії і держави про збереження пам'яток вітчизняної історії примноження культурної скарбниці народу", — в заключенні коментує газета.

У Кергонксоні Буковинський Курінь вшанував сл. п. Дениса Квітковського

Стараннями сотника Петра Войновського, кол. керівника Буковинського Куреня, у неділю, 24-го червня ц. р., у військовій церковці ім. Буковинського Куреня, відправлено Панахиду по сл. п. д-рові Денисові Квітковському — кол. голові ПУН-у та адвокатові з Чернівець.

Церковцю виповнив ряд представників українського громадянства, військовиків та буковинських земляків, а Службу Божу відправив капелян Буковинського Куреня о. Константин Калиновський, який у змістовній проповіді накреслив життьовий шлях Покійного, як також згадав й про Головного Отамана Симона Петлюру, воїнів Буковинського Куреня та інших підпільних діячів членів ОУН, за яких молилися присутні. До Служби Божої співав хор під диригентурою проф. Бакума.

Опісля, на дворі біля хреста, о. капелян відправив Панахиду за сл. п. Д. Квітковського, як також й за інших, при співі тогож хору. Почесну варту з прапором Буковинського Куреня тримали сотник Петро Войновський в мазепинці та полк. Іван Ванник від ОбВУА і Вільного Козацтва. В тих поминках взяла участь п-і Павлина Різник-голова Українського Золотого Хреста з Фльориди, п-во Мушинські з Детройту, а з Буковинців п-і Паладій та д-р Ол. Соколишин з Ню Йорку, п-во Ґордони з Каліфорнії й інші.

Після відправ відбулася на Союзівці тризна, що її започаткував молитвою о. капелян Калиновський а проводив нею сотник П. Войновський, що у своєму слові накреслив сильветку покійного Голови ПУН-у, як заслуженого пробудителя українців до національної свідомости на Буковині. Промовець також згадав про журналістичну працю сл. п. Д. Квітковського у націоналістичній газеті „Самостійник", що її він сам видавав та журналі „Самостійна думка", які виходили в Чернівцях за румунської влади.

Про діяльність сл. п. Д. Квітковського в Детройті розказав М. Мошинський, а про його адвокатську практику та кількакратні арешти румунською владою — розповів адвокат з Чернівець д-р Ол. Соколишин. Він також сказав, що сл. п. Д. Квітковський відбув ув'язнення в тюрмі Дофтана, копальні соли, внаслідок вибуху Другої світової війни — він вийшов на волю.

Трапезу знову закінчено молитвою і відспіванням „Не пора"...

д-р Ол. Соколишин

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР...

(Закінчення зі стор. 1)

Законопроєкт у цій справі розглядається тепер у Конґресі ЗСА.

Підкреслюючи поновно конечність використання інших джерел енергії, зокрема синтетичного пального, природного газу, вугілля, соняшної енергії тощо, президент Картер також вказав на нуклеарну енергію, яка „мусить відіграти важливу ролю в майбутньому". Він також проголосив зменшення квоти на імпортовану нафту в 1979 році до 8,2 мільйона бочок денно, тобто на 300,000 бочок нижче від верхньої межі, що її встановлено під час вершинної економічної конференції в Токіо минулого місяця. Він висловив сподівання, що до 1990 року цю квоту вдасться зменшити до 5 мільйонів бочок денно.

Хоч деякі частини пляну Картера мусять мати згоду Конгресу, він зарядив негайне скасування контролі цін на т. зв. „важку нафту", що, правдоподібно, підвищить ціну на того роду нафту з 6 до 18 долярів за бочку. Він також подав до відома, що його уряд примінить більший натиск на американські нафтові фірми, щоб вони збільшили продукцію нафти та шукали нових можливостей видобувати нафту з особливого роду покладів каміння. Президент Картер заявив, що він звернеться до Конгресу, щоб на ті цілі асигнувати біля 13 більйонів долярів та в цей спосіб стимулювати шукання за новими джерелами енергії. Він плянує виділити 16,5 більона долярів на покращання публічної транспортаційної системи в цілій країні і в цей спосіб заощадити на пальному для автомобілів.

Члени Конгресу ЗСА у загальному поставились позитивно до нового пляну президента Картера, але в обидвох Палатах вже є зголошені інші пляни і Конгрес плянує розглянути їх ще перед перервою на літні вакації, тобто перед 3-ім серпня. Провідники Демократичної партії в Палаті Репрезентантів сподіваються, що їм вдасться дати під голосування законопроєкт, згідно з яким президент Картер мав би право встановити раціонування нафти. Два місяці тому Палата Репрезентантів відкинула подібний законопроєкт.

Уміжчасі, група католицьких, протестанських і жидівських релігійних діячів, які репрезентують біля 140 мільйонів вірних, піддержали плян президента Картера та його заходи для поборювання „не тільки енергетичної, але й суспільно-моральної кризи". Білий Дім подав до відома, що до понеділка вранці 86 відсотків з усіх 1,580 одержаних телефонів були позитивними відгуками щодо пляну президента Картера. Реакція власників нафтових компаній була майже поголовно негативна.

У вівторок, 17-го липня, федеральний департамент енергетики, ідучи назустріч стейтовижм губернаторам і продавцям нафти, подав до відома, що прибуток на ґальоні нафти для власників станцій не може переходити межі 15.4 цента. Крім того, губернатори стейтів мають право піднести цю стопу до 10 центів, беручи до уваги місцеві відносини. Починаючи від грудня ц. р., власники станцій матимуть право підвищити прибуток кожних шість місяців, згідно з ростом інфляційної стопи.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ...

(Продовження зі стор. 2)

праці, яка до нього, як Президента, навіть не належала, то всі присутні на залі вставанням й бурхливими оплесками влаштували Президентові велику овацію. Такі ж оваційні оплески зібрав віцепрезидент М. Степаненко, коли голова Уряду дякував йому за повсякчасну плідну співпрацю.

Головна Контрольна Рада у своєму звіті, дякуючи органам ДЦентру за їх працю, підкреслила, що всі члени цих органів одержували мінімальну винагороду, яка була лише зверненням їх фактичних видатків.

У дискусії над звітами Уряду і Комісій УНРади дехто висловлював поради, вказівки чи навіть критичні завваги, але все це ділялося в сенсі відданости до справи, що її провадить Державний Центр. Кілька разів — під час промови Президента, Віцепрезидента, Прем'єра чи новообраного Голови УНРади В. Біляїва, коли говорилося про те, що Державний Центр з УНРадою існує і буде невхильно існувати і працювати в майбутньому, — присутні вкривали ці слова оваційними оплесками.

Перерви на обід і вечері часом затягалися, щоб дати час працювати Комісіям. Фінансова Комісія схвалила Бюджет на 20 відсотків вищий, ніж це було на 7-ій Сесії в кінці 1972 року, одначе все буде залежати від того, як справно будуть напливати пожертви і добровільні датки він нашого громадянства: попередній Бюджет виконано лише трохи більше, ніж наполовину.

Після схвалення поправок до Тимчасового Закону, було затверджено майже одноголосно Миколу А. Лівицького на становищі президента й обрано великою більшістю голосів віцепрезидента Миколу О. Степаненка і голову УНРади І. Біляїва. Порозумівшись з фракціями і секторами, Президент найменував головою Уряду д-ра Т. Леонтія і, на його предложення, членів Уряду. Після виголошення експозе прем'єра новопокликаного Уряду, відбулися нові дискусії.

Гарну промову в рамках Сесії виголосив В. Ї. Біляїв, присвячуючи своє слово (як було передбачене в порядку нарад) століттю народження Симона Петлюри. Це підкреслило урочистий характер цілої Сесії, яка відбувалася під знаком цього Століття. Урочистий характер Сесії було також підкреслено спеціяльною Асамблеєю Української Могилянсько-Мазепинської Академії Наук під проводом її президента проф. д-ра Яр. Рудницького. На цю Асамблею було відведено півтори години другого дня Сесії. Під час неї були вручені почесні грамоти різним заслуженим особам та надано почесні дипломи проф. Чикалюкові з Австралії і кол. австралійському міністрові іміґрації Ел Грассбі. Урочистість відбувалася в 5-ох мовах: українській, англійській, латинській, французькій (слово президента Лівицького) і німецькій (слово прем'єра Леонтія).

Коли настала урочиста хвилина закриття Сесії, президент Лівицький прочитав відповідний Декрет про закриття Сесії і запросив до відспівання національного гимну. Бадьоро понеслися по залі звуки „Ще не вмерла". Після цього відбулося прийняття, на якому члени УНРади і гості ще довго до пізньої ночі обмінювалися думками і враженнями. Було ясне: Сесія пройшла добре і її учасники роз'їжджаються додому з тим, щоб далі працювати для української визвольної справи і для ДЦентру УНРеспубліки.

На другий день, 17 червня, відбулася ще утримана в дуже поважному і діловому настрої перша Конференція Світового Об'єднання Прихильників Державного Центру Народньої Республіки. На конференції головував ред. Яр. Гайвас, а голова Світового Об'єднання пані С. Букшована виголосила програмову промову і зложила звіт про попередню діяльність. Головою Об'єднання надалі переобрано пані С. Букшовану. В конференції брали участь президент М. Лівицький і прем'єр Т. Леонтій.

Того ж дня увечері відбулася також конференція Українського Національно-Державного Союзу (УНДС) з участю представників з Канади, ЗСА і Европи. Головою ЦК УНДС переобрано д-ра Т. Леонтія.

17-го травня від'їхала до Парижу окрема делеґація на чолі з віцепрезидентом М. О. Степаненком (члени делеґації: члени УНРади Г. Янішевська, З. Плітас і Г. Сенишин). Делеґація зложила вінок на могилі Головного Отамана Симона Петлюри і брала участь в прийнятті прибулого тоді до Парижу Валентина Мороза. Віцепрезидент М. О. Степаненко відбув після Парижу кількаденну подорож до Англії, повернувшись з Англії на двотижневий побут у Мюнхені.

Обсерватор

„ХРОНІКА ПОТОЧНИХ ПОДІЙ"...

(Закінчення зі стор. 1)

ляк пише, що 10 років в ув'язненні він працював фельдшером, тепер, хоч він є інвалідом другої групи, працює на виробництві, виконує норму, протягом десятків років не вчинив ніяких порушень і ніколи не був покараний.

У квітні Верхоляк отримав відповідь з Верховного суду СССР. Там сказано, що засудження було обґрунтоване, а у справі відновлення слідства треба звертатисю до прокуратури.

В. Підгородецькому скасували другу групу інвалідности і змушують працювати. Підгородецький був арештований в 1951 році році за участь в діях УПА і засуджений на 25 років. У 1956 році його засудили ще на 10 років за керівництво таборовою голодівкою (Озерлаг, Тайшет, табір 07).

7 жовтня. В День конституції, голодували Айрапетов, Айрікян, Бутченко, Лісовий, Матусевич, Огурцов, Плумпа. (Василь Лісовий засуджений в 1972 році на 7 років таборів і 3 роки заслання. Микола Матусевич, член Української Гельсінкської групи, засуджений в 1978 році на 7 років таборів і 5 років заслання).

17 жовтня. Айрікян, Бутченко, Верхоляк, Матусевич, Маложинський, Огурцов і Плумпа вислали привітання Папі Іванові Павлові II.

30 жовтня. . В День політв'язня, голодували Айрікян, Айрапєтов, Бутченко, Лісовий, Матусевич, Огурцов, Тілгаліс.

16 жовтня. До табору на побачення з чоловіком, приїхала Віра Лісова з 6-річним сином. Два дні їм говорили, що нема місця у приміщенні для побачень. Щойно після того, як Матусевич, на загальному побаченні з своєю дружиною, довідався про їх приїзд і „зробив бучу" в таборі, Лісового відправили до 37 табору і дали побачення на дві доби".

ЗАЯВА УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ

У зв'язку із появою в щоденнику „Свобода" відомости, що в 8-ій сесії УНРади в Мюнхені взяла участь Українська Соціялістична Партія, — заявляємо отсим, що це твердження не відповідає правді. Українська Соціялістична Партія не брала участи в 8-ій сесії.

Приявні на 8-ій сесії пп. Іван Лучишин і Степан Мокрій не мали уповаження репрезентувати Українську Соціялістичну Партію (УСП), поїхали туди без згоди з партійним проводом і тому репрезентували тільки себе самих.

За Управу Української Соціялістичної Партії: **Василь Діберт, Іван Паливода, Степан Ріпецький.**

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ 22 ЛИПНЯ, 1979 Р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд., відбудуться о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Свіжі чеки (дивіденди) просимо членів відібрати їх на зборах.

В. Марущак, рек.секр.